Textos:

Os escravos e a educación romana

"Cando xa empezou a ter algunha comprensión, el mesmo se dedicou a ensinarlle as primeiras letras, pese a ter un escravo, pois non quería que a seu fillo lle tirase das orellas un escravo, se é que o seu fillo era torpe, nin quería ter que agradecer a un escravo semellante ensinanza. Así, el mesmo lle ensinaba as letras, dáballe a coñecer as leis, exercitábao na ximnasia, mostráballe cómo goberbar un cabalo..."

PLUTARCO, *Catón o Maior*, 20.

A comida

Xeralmente, realizaban un almorzo lixeiro a base de pan mollado en aceite ou viño, mel e algo de queixo. A comida era lixeira. Ao igual que entre os gregos, a comida principal era a cea. Nas épocas de austeridade en Roma comíanse os produtos da terra; cereais, legumes, hortalizas, leite de cabra e de ovella. Co tempo introducíronse novos costumes, á vez que se acentuaron as diferenzas entre os ricos e os pobres. Os pobres seguiron consumindo os produtos que xa mencionamos, pero os máis ricos comían manxares exquisitos á vez que exóticos.

Texto do libro de texto de Cultura Clásica de AKAL

"Pola mañá levántome ao raiar o alba, chamo ao escravo e ordénolle que abra a ventá...Levántome, séntome no borde da cama e pídolle os calcetíns e os zapatos porque fai frío...Unha vez calzado, tomo unha toalla. Traen auga para lavarme nunha palangana. Lávome ben a cara, as mans, a boca; límpome os dentes e as encías, escupo, sónome as narices e sécome.

Quítome a camisa de durmir, póñome unha túnica e císgome o cinto. Perfúmome a cabeza e peinome. Saio da miña habitación co meu pedagogo e a miña nodriza. Saúdo ao meu pai e á miña nai. Busco o meu material para escribir e doullo ao escravo. Todo estápreparado e póñome en camiño... Sáenme ao paso os amigos; saúdoos e saúdanme...Deixo o abrigo no vestíbulo, peinome, entro e digo ao mestre "Bos días". El saúdame. O escravo entrégame o material de escribir... Este é o meu sitio, collino antes ca tí... Séntome e póñome a traballar. Xa teño aprendida a lección. Pídolle ao mestre que me deixe ir a almorzar á casa, cámbiome de roupa e como pan branco, queixo, figos secos e noces, e bebo auga. Volvo áescola..."

Corpus de Glosas Latinas, III, 379, 74 y **s**

O matrimonio

"Antigamente o neno nacido dunha esposa honrada era educado pola súa nai, cuxa principal ocupación era gardar a casa e servir aos seus fillos.Ante estes non se podía pronunciar unha palabra malsonante nin facer un xesto que parecera torpe".

TÁCITO, *Diálogos*, 28

Family life in ancient Rome

Family had had a very solid social position since the beginnings of Rome. The Roman familia was organised as a patriarchy and those, who were married but still lived with their parents and siblings, unmarried and married sons with their wives and children, and slaves.- it means that the whole authority rested in father’s hands. The usual family consisted of: father, mother, single daughters even children, and slaves. Father’s authority ranged over all members of family; in remote past he could even decide about life and death (if he found neonate child illegitimate, he could not accept it and order to ditch it). It is interesting that the son, children's if he was married or came of age, was unable to have own estate. He couldn’t inherit and own untill the time when the father died. In relation to the slaves pater’s authority was absolute: he could sell, kill, leave or set them.

Taken from: http://www.ancient-rome.biz/daily-life.html